גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קעב.

(ב) **והאידנא לא עבדינן הכי.** אלא כתבינן שטר מאוחר קמתא דלא כתיב איחרעוהו וכתבינהו וכתבינן תברא עלייהו בשעת פרעון וכתבינן זמן בשוכר ולא כתבינן ליה קמתא ולאוקרא דרבי יוסי לא חיישינן: **לכתוב דרבפסי אקניאתא.** כותבי שטר מתנה שאין כתוב בהן אחריות ולא אתי למיטרף מלקוחות אי נמי שטר מכירה שכתב בהן אחריות שדינו לטרוף לקוחות משעת מכירה דעדיס מפקי ליה לקלא בלא שטר כדאמרינן בחזקת הבתים (לעיל דף מא:) אמר רב המוכר שדהו בעדי גוזה מנכסים משועבדים וכדמפרש התם [מג.] טעמא מלוה אחזיני קא רמית כו' הלכך אי ידעיתון ההוא יומא דאקיימתו ביה מן הטוען מתנה או מוכר מכירה כתבו עכשיו אותו היום שנתנה המתנה והמכירה דאיכא למיחש שמא אחרי כן נתנה לאחר שלא כדין. (פסק) ודוקא שטרי אקניאתא אבל שטרי הלואה שיש בו אחריות לא יכתוב אלא יום שעומד בו עכשיו דא"כ הוה ליה מוקדם ופסול דאתי למיטרף לקוחות מזמן הכתוב בשטר שלא כדין דלעולם אין לקוחות משועבדים לשום אדם כל זמן שלא נכתב שטר עד שיקחו מן הלוה קרקעות אחר שנכתב השטר המשעבד נכסיו הלכך אי כתבי יומא דאנעשית ההלואה בשטר זה פסול הוא דאתי למיטרף לקוחות שלקחו בין ההלואה לכתיבת השטר והם לא נשתעבדו עד לאחר כתיבת השטר דעדיס התחומים על השטר אינהו מפקי ליה לקלא כדאמרי' לענין הלואה בחזקת הבתים [שם] ולקוחות שלקחו אחרי כן אינהו הוא דאפסידו אנפשייהו אבל מקמי כתיבת השטר שפיר זכון ואפילו נכתב ביום ונחתם בלילה משכינן ליה מוקדם ופסול דהא לא אשתעבוד לקוחות אלא מיום מחתימה ואילך ואיכו אתי למיטרף מיום כתיבתו שלא כדין והכי תנן בהמביא גט (גיטין דף ח.) נכתב ביום ונחתם בלילה פסול ורבי שמעון מכשיר שהיה ר' שמעון אומר כל הגיטין שנכתבו ביום ונחתמו בלילה פסולין חוץ מגיטי נשים והתם [יח.] מפרש טעמא לענין גיטי נשים מיהו לענין שאר שטרות לכ"ע פסולין (ג): פסק אפס דגיטו מגאל פיכם דהא דרבה בר שילא שמעינן מינה דשטרא דכתיב בהאוא יומא דקנו מיניה וכתב כמה יומי אסהידו עליה הנהו סהדי קמאי שפיר דמי מדקאמר מי ידעיתו יומא דאקיימתו כתבו האוא יומא ואף על גב דאחמתי עליה האידנא שפיר דמי דלא אשכחן דבעו אחתימת ההוא יומא אלא גט אשה בלבד דתנן בגט נכתב ביום ונחתם בלילה פסול וכן הלכה הוא כך פר"ת. אך לא יתכן אלא כמו שפירשתי וכדפי' מתניתין דגיטין: **כי יפכיבו בשילי.** ואתם כותבין שם אותה העיר בשטרי מכירה או שטרי הלואה או שטרי מתנה או זכרון עדות כתבו בתוך השטר מקום שאתם יושבים שם בשעת כתיבה כלומר במקום פלוני כתבנו הך מה שראיתו במקום פלוני: **בהיי.** מקום: **הא מאן דנקיט.** מלוה דנקיט שטר מלוה בר מאה זוזי ואמר להם כתבו לי תרי בני חמשים שבשיפרא לי הלוה חמשים זוזי אקרע שטרא של חמשים ולא יהיה צריך לכתוב שובר לא כתבינן שלא מדעת הלוה: **מ"ט עבוד רבנן מילתא.** שתקנו שלא יתנה שטרו מכמות שהיה דניחא ליה כו': **כי היכי דליכוף ולפרעיה.** כשיפרענו לוה למלוה תני מוכו יכופנו מלוה לפרוע לו השאר כי יתאנ הלוה פן יפסיד שוכרו ויתבעהו מלוה כל חובו: **כי היכי דליפגום שטרו.** כשיפרע חמשים זוז הרי נמצא שטר שביד מלוה פגום ותנן (כתובות דף פז.) הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה וה"ה לכל השטרות כדאמרי' במסכת שבועות וכי מה בין זה לפוגם שטרו כו' כפ' שבועות הדיינין (דף מא.): **כי היכי דלא ליפגום שטרו.** אך כשיפרענו חמשים זוז יחזיר לו שטר של חמשים ונשאר בידו שטר של חמשים שני אלם: **אמר רב אשי הא מאן דנקיט שטר.** מלוה בר מאה זוזי ואמר להם לפני כתבו לי תרי בני חמשים מההוא זמן לראשון שהרי פרע לי המותר וקרעו שטר זה לא כתבינן ליה שטר אחריונא לא מזמן ראשון וכל שכן מזמן זה של יום כתיבה ואילך שמא שטר פרוע הוא זה ויש לו שובר אלוה עליו ויוציא המלוה עליו שטר של חמשים ואמר חוב הוא זה שהלוויתי לך פעם אחרת: **מתני' הרי עשיר אומר לעני כו'.** ואפי' למאן דאמר בפרק קמא (לעיל דף יג.) דאית דינא דגזל לו אגזל שאני הכא דגזל ליכא והכי מתברן לה התם [שם.]: **קח לך עבדים.** דהכהיא חזקה שהגיעו אביו יהיה לעולם ולא יגיעו לו להרבות והגיעה בני אדם כמרחק אלא מבני ביתו: **אינן יכולין לחוליא שטר חוב זה על זה.** שיכול הלה לנטען שטר זה שבידך אני החזקתיו לך כשהחזרת לי ממון שלוה בו ממני: **ולא אחר יכול לחוליא.** על אחד מהם דכל חד מני מדמי ליה אלא מכירו אלא"כ יש עדים בדבר שמעידין זה לזה מזה אבל מן השטר אין יכולין להביא ראיה: **נמצא לאחד כין שטרותיו כו'.** בגמ' [קשב.] פריך עלה מרישא ומפרש לה שפיר: **כילד יעשו.** אם רוצים לגזות זה מזה או מאיש אחר או לקנות קרקע: **ישלשו.** אחי אביו ויכתוב יוסף בן שמעון בן יעקב הה יכתוב יוסף בן שמעון בן נפתלי: **משולשים.** שלשותיהן ושמות אחי אביהן שוין: **יכתבו סימן.** יוסף בן שמעון שהוא גוזל אז אז נכון אז גיזול לזה מיוסף בן שמעון שהוא אחרון אז שחור: **ואם היו** (ד). מימיהן שוין: **יכתבו כהן.** אם אחד מהן כהן יכתבו יוסף כהן לזה מיוסף ישראל: **גמ' הוא שטרא דנפק** (ה) **לבי דינא דרב הונא.** והיה מוחזק בו אדם אחד שהיה טוען פלוני בן פלוני הכתוב בזה השטר כתבו וחתמו ומסרו לי לפי שהלוויתיו כך וכך ממון וכדתנן ממתיין בפירקין (דף קעה:) הוליא עליו כתב ידו שהוא מייב לו גוזה מנכסים בני חורין ואת שמי לא הוצרך לכתוב שהרי מסרו לי וכתב לי ממך כלומר ממי שמוחזק בשטר: אמר

(ג) **והאידנא לא עבדינן הכי.** אלא כתבינן שטר מאוחר קמתא דלא כתיב איחרעוהו וכתבינהו וכתבינן תברא עלייהו בשעת פרעון וכתבינן זמן בשוכר ולא כתבינן ליה קמתא ולאוקרא דרבי יוסי לא חיישינן: **לכתוב דרבפסי אקניאתא.** כותבי שטר מתנה שאין כתוב בהן אחריות ולא אתי למיטרף מלקוחות אי נמי שטר מכירה שכתב בהן אחריות שדינו לטרוף לקוחות משעת מכירה דעדיס מפקי ליה לקלא בלא שטר כדאמרינן בחזקת הבתים (לעיל דף מא:) אמר רב המוכר שדהו בעדי גוזה מנכסים משועבדים וכדמפרש התם [מג.] טעמא מלוה אחזיני קא רמית כו' הלכך אי ידעיתון ההוא יומא דאקיימתו מן הטוען מתנה או מוכר מכירה כתבו עכשיו אותו היום שנתנה המתנה והמכירה דאיכא למיחש שמא אחרי כן נתנה לאחר שלא כדין. (פסק) ודוקא שטרי אקניאתא אבל שטרי הלואה שיש בו אחריות לא יכתוב אלא יום שעומד בו עכשיו דא"כ הוה ליה מוקדם ופסול דאתי למיטרף לקוחות מזמן הכתוב בשטר שלא כדין דלעולם אין לקוחות משועבדים לשום אדם כל זמן שלא נכתב שטר עד שיקחו מן הלוה קרקעות אחר שנכתב השטר המשעבד נכסיו הלכך אי כתבי יומא דאנעשית ההלואה בשטר זה פסול הוא דאתי למיטרף לקוחות שלקחו בין ההלואה לכתיבת השטר והם לא נשתעבדו עד לאחר כתיבת השטר דעדיס התחומים על השטר אינהו מפקי ליה לקלא כדאמרי' לענין הלואה בחזקת הבתים [שם] ולקוחות שלקחו אחרי כן אינהו הוא דאפסידו אנפשייהו אבל מקמי כתיבת השטר שפיר זכון ואפילו נכתב ביום ונחתם בלילה משכינן ליה מוקדם ופסול דהא לא אשתעבוד לקוחות אלא מיום מחתימה ואילך ואיכו אתי למיטרף מיום כתיבתו שלא כדין והכי תנן בהמביא גט (גיטין דף ח.) נכתב ביום ונחתם בלילה פסול ורבי שמעון מכשיר שהיה ר' שמעון אומר כל הגיטין שנכתבו ביום ונחתמו בלילה פסולין חוץ מגיטי נשים והתם [יח.] מפרש טעמא לענין גיטי נשים מיהו לענין שאר שטרות לכ"ע פסולין (ג): פסק אפס דגיטו מגאל פיכם דהא דרבה בר שילא שמעינן מינה דשטרא דכתיב בהאוא יומא דקנו מיניה וכתב כמה יומי אסהידו עליה הנהו סהדי קמאי שפיר דמי מדקאמר מי ידעיתו יומא דאקיימתו כתבו האוא יומא ואף על גב דאחמתי עליה האידנא שפיר דמי דלא אשכחן דבעו אחתימת ההוא יומא אלא גט אשה בלבד דתנן בגט נכתב ביום ונחתם בלילה פסול וכן הלכה הוא כך פר"ת. אך לא יתכן אלא כמו שפירשתי וכדפי' מתניתין דגיטין: **כי יפכיבו בשילי.** ואתם כותבין שם אותה העיר בשטרי מכירה או שטרי הלואה או שטרי מתנה או זכרון עדות כתבו בתוך השטר מקום שאתם יושבים שם בשעת כתיבה כלומר במקום פלוני כתבנו הך מה שראיתו במקום פלוני: **בהיי.** מקום: **הא מאן דנקיט.** מלוה דנקיט שטר מלוה בר מאה זוזי ואמר להם כתבו לי תרי בני חמשים שבשיפרא לי הלוה חמשים זוזי אקרע שטרא של חמשים ולא יהיה צריך לכתוב שובר לא כתבינן שלא מדעת הלוה: **מ"ט עבוד רבנן מילתא.** שתקנו שלא יתנה שטרו מכמות שהיה דניחא ליה כו': **כי היכי דליכוף ולפרעיה.** כשיפרענו לוה למלוה תני מוכו יכופנו מלוה לפרוע לו השאר כי יתאנ הלוה פן יפסיד שוכרו ויתבעהו מלוה כל חובו: **כי היכי דליפגום שטרו.** כשיפרע חמשים זוז הרי נמצא שטר שביד מלוה פגום ותנן (כתובות דף פז.) הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה וה"ה לכל השטרות כדאמרי' במסכת שבועות וכי מה בין זה לפוגם שטרו כו' כפ' שבועות הדיינין (דף מא.): **כי היכי דלא ליפגום שטרו.** אך כשיפרענו חמשים זוז יחזיר לו שטר של חמשים ונשאר בידו שטר של חמשים שני אלם: **אמר רב אשי הא מאן דנקיט שטר.** מלוה בר מאה זוזי ואמר להם כתבו לי תרי בני חמשים מההוא זמן לראשון שהרי פרע לי המותר וקרעו שטר זה לא כתבינן ליה שטר אחריונא לא מזמן ראשון וכל שכן מזמן זה של יום כתיבה ואילך שמא שטר פרוע הוא זה ויש לו שובר אלוה עליו ויוציא המלוה עליו שטר של חמשים ואמר חוב הוא זה שהלוויתי לך פעם אחרת: **מתני' הרי עשיר אומר לעני כו'.** ואפי' למאן דאמר בפרק קמא (לעיל דף יג.) דאית דינא דגזל לו אגזל שאני הכא דגזל ליכא והכי מתברן לה התם [שם.]: **קח לך עבדים.** דהכהיא חזקה שהגיעו אביו יהיה לעולם ולא יגיעו לו להרבות והגיעה בני אדם כמרחק אלא מבני ביתו: **אינן יכולין לחוליא שטר חוב זה על זה.** שיכול הלה לנטען שטר זה שבידך אני החזקתיו לך כשהחזרת לי ממון שלוה בו ממני: **ולא אחר יכול לחוליא.** על אחד מהם דכל חד מני מדמי ליה אלא מכירו אלא"כ יש עדים בדבר שמעידין זה לזה מזה אבל מן השטר אין יכולין להביא ראיה: **נמצא לאחד כין שטרותיו כו'.** בגמ' [קשב.] פריך עלה מרישא ומפרש לה שפיר: **כילד יעשו.** אם רוצים לגזות זה מזה או מאיש אחר או לקנות קרקע: **ישלשו.** אחי אביו ויכתוב יוסף בן שמעון בן יעקב הה יכתוב יוסף בן שמעון בן נפתלי: **משולשים.** שלשותיהן ושמות אחי אביהן שוין: **יכתבו סימן.** יוסף בן שמעון שהוא גוזל אז אז נכון אז גיזול לזה מיוסף בן שמעון שהוא אחרון אז שחור: **ואם היו** (ד). מימיהן שוין: **יכתבו כהן.** אם אחד מהן כהן יכתבו יוסף כהן לזה מיוסף ישראל: **גמ' הוא שטרא דנפק** (ה) **לבי דינא דרב הונא.** והיה מוחזק בו אדם אחד שהיה טוען פלוני בן פלוני הכתוב בזה השטר כתבו וחתמו ומסרו לי לפי שהלוויתיו כך וכך ממון וכדתנן ממתיין בפירקין (דף קעה:) הוליא עליו כתב ידו שהוא מייב לו גוזה מנכסים בני חורין ואת שמי לא הוצרך לכתוב שהרי מסרו לי וכתב לי ממך כלומר ממי שמוחזק בשטר: אמר

והא האידנא דלא קעבדינן הכי אמר ליה רבנן תקוני תקיני מאן דעביד עביד מאן דלא עביד איהו הוא דאפסיד אנפשיה אמר להו (ו)**רבא בר רב שילא להנהו כתבי שטרא אקניאתא כי כתביתו שטרי אקניאתא** (א)**אי ידעיתו יומא דקיימתו ביה כתבו ואי לא כתבו יומא דקיימתו ביה כי היכי דלא מתחזי כשקרא** (ז)**אמר להו רב לספריה וכן אמר להו רב הונא לספריה** (ב)**כי קיימיתו בשילי כתבו בשילי ואע"ג דמסירן לכו מילי בהיני כי קיימיתו בהיני כתבו בהיני ואף על גב דמסירן לכו מילי בשילי** (ג)**אמר רבא** (ד)**האי מאן דנקיט שטרא בר מאה זוזי ואמר שויה ניהלי תרי בני חמשין חמשין לא משוינן להו מאי טעמא עבדו רבנן מילתא דניחא ליה למלוה וניחא ליה ללוה ניחא ליה למלוה כדי שיכוף לפורעו וניחא ללוה כי היכי דניפגום שטריה ואמר רבא** (ה)**האי מאן דנקיט תרי שטרי בני חמשין חמשין ואמר שוינהו ניהלי חד בר מאה לא משוינן ליה עבוד רבנן מילתא דניחא ליה למלוה וניחא ליה ללוה ניחא ליה למלוה כי היכי דלא ניפגום שטריה וניחא ליה ללוה כדי שלא יכוף לפורעו אמר רב אשי** (ה)**האי מאן דנקיט שטרא בר מאה זוזי ואמר שוונהי ניהלי חד בר חמשין לא משוינא ליה מ"ט אמרינן האי מיפרע פרעיה ואמר ליה הב לי שטראי ואמר ליה אירכם לי וכתיב ליה תברא ומפיק ליה האי ואמר ליה האי אחרינא הוא: מתני'** (ו)**ישני אחין אחד עני ואחד עשיר והניח להן אביהן מרחץ ובית הבד עשאן לשכר השכר לאמצע עשאן לעצמו הרי העשיר אומר לעני קח לך עבדים וירחצו במרחץ קח לך זיתים ובא ועשה בבית הבד** (ז)**שנים שהיו בעיר אחת שם אחד יוסף בן שמעון ושם אחר יוסף בן שמעון אין יכולין להוציא שטר חוב זה על זה** (ח)**ולא אחר יכול להוציא עליהן שטר חוב** (ט)**נמצא לאחד בין שטרותיו שטרו של יוסף בן שמעון פרוע שטרות שניהן פרועין כיצד יעשו ישלשו ואם היו משולשין יכתבו סימן ואם היו מסומנין** (י)**יכתבו כהן: גמ'** (ה)**הוא שטרא דנפק לבי דינא דרב הונא דהוה כתיב ביה אני פלוני בר פלוני לויתי מנה ממך אמר**

אי ידעיתו יומא דאקיימתו ביה כתבו. כשטרי אקניאתא דוקא אבל בהלוואות לא מיירי כך פירש רש"י ואומר ר"י דלא שנא במכר לא שנא במתנה מיירי דאפילו בשטרי מקח וממכר מצכחת לה כגון דכתבי מדעתא (ב) עדיס דלגלקוחות ליכא הכא פסקיה כלל דיש קול למקח וממכר (ג) וליכא למיחש למידי: **כתבו בשילי.** היני ושילי קרוכות זו לזו להכי נקט להו שאפילו בשתי עיירות קרוכות זו לזו כתבו על שם העיר שהעמדו בה בשעת כתיבה וגם היו רגילין תדיר להיות בהיני ושילי והכי אמרינן בגילה (דף כה: ע"ש) הוי מכתבי (ו) לה בשמתא דריגלא משילי להיני ומהיני לשילי:

עבידו ליה תרי שטרי כו' **מאי טעמא בו'.** תימה אמאי לא קאמר דפרוע הוא כדאמר רב אשי בסמוך ואומר ר"י דהכא מיירי אפי' ידעינן שאינו פרוע:

מיון

אמר ר' שמעון אומר כל הגיטין שנכתבו ביום ונחתמו בלילה פסולין חוץ מגיטי נשים והתם [יח.] מפרש טעמא לענין גיטי נשים מיהו לענין שאר שטרות לכ"ע פסולין (ג): פסק אפס דגיטו מגאל פיכם דהא דרבה בר שילא שמעינן מינה דשטרא דכתיב בהאוא יומא דקנו מיניה וכתב כמה יומי אסהידו עליה הנהו סהדי קמאי שפיר דמי מדקאמר מי ידעיתו יומא דאקיימתו כתבו האוא יומא ואף על גב דאחמתי עליה האידנא שפיר דמי דלא אשכחן דבעו אחתימת ההוא יומא אלא גט אשה בלבד דתנן בגט נכתב ביום ונחתם בלילה פסול וכן הלכה הוא כך פר"ת. אך לא יתכן אלא כמו שפירשתי וכדפי' מתניתין דגיטין: **כי יפכיבו בשילי.** ואתם כותבין שם אותה העיר בשטרי מכירה או שטרי הלואה או שטרי מתנה או זכרון עדות כתבו בתוך השטר מקום שאתם יושבים שם בשעת כתיבה כלומר במקום פלוני כתבנו הך מה שראיתו במקום פלוני: **בהיי.** מקום: **הא מאן דנקיט.** מלוה דנקיט שטר מלוה בר מאה זוזי ואמר להם כתבו לי תרי בני חמשים שבשיפרא לי הלוה חמשים זוזי אקרע שטרא של חמשים ולא יהיה צריך לכתוב שובר לא כתבינן שלא מדעת הלוה: **מ"ט עבוד רבנן מילתא.** שתקנו שלא יתנה שטרו מכמות שהיה דניחא ליה כו': **כי היכי דליכוף ולפרעיה.** כשיפרענו לוה למלוה תני מוכו יכופנו מלוה לפרוע לו השאר כי יתאנ הלוה פן יפסיד שוכרו ויתבעהו מלוה כל חובו: **כי היכי דליפגום שטרו.** כשיפרע חמשים זוז הרי נמצא שטר שביד מלוה פגום ותנן (כתובות דף פז.) הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה וה"ה לכל השטרות כדאמרי' במסכת שבועות וכי מה בין זה לפוגם שטרו כו' כפ' שבועות הדיינין (דף מא.): **כי היכי דלא ליפגום שטרו.** אך כשיפרענו חמשים זוז יחזיר לו שטר של חמשים ונשאר בידו שטר של חמשים שני אלם: **אמר רב אשי הא מאן דנקיט שטר.** מלוה בר מאה זוזי ואמר להם כתבו לי תרי בני חמשים מההוא זמן לראשון שהרי פרע לי המותר וקרעו שטר זה לא כתבינן ליה שטר אחריונא לא מזמן ראשון וכל שכן מזמן זה של יום כתיבה ואילך שמא שטר פרוע הוא זה ויש לו שובר אלוה עליו ויוציא המלוה עליו שטר של חמשים ואמר חוב הוא זה שהלוויתי לך פעם אחרת: **מתני' הרי עשיר אומר לעני כו'.** ואפי' למאן דאמר בפרק קמא (לעיל דף יג.) דאית דינא דגזל לו אגזל שאני הכא דגזל ליכא והכי מתברן לה התם [שם.]: **קח לך עבדים.** דהכהיא חזקה שהגיעו אביו יהיה לעולם ולא יגיעו לו להרבות והגיעה בני אדם כמרחק אלא מבני ביתו: **אינן יכולין לחוליא שטר חוב זה על זה.** שיכול הלה לנטען שטר זה שבידך אני החזקתיו לך כשהחזרת לי ממון שלוה בו ממני: **ולא אחר יכול לחוליא.** על אחד מהם דכל חד מני מדמי ליה אלא מכירו אלא"כ יש עדים בדבר שמעידין זה לזה מזה אבל מן השטר אין יכולין להביא ראיה: **נמצא לאחד כין שטרותיו כו'.** בגמ' [קשב.] פריך עלה מרישא ומפרש לה שפיר: **כילד יעשו.** אם רוצים לגזות זה מזה או מאיש אחר או לקנות קרקע: **ישלשו.** אחי אביו ויכתוב יוסף בן שמעון בן יעקב הה יכתוב יוסף בן שמעון בן נפתלי: **משולשים.** שלשותיהן ושמות אחי אביהן שוין: **יכתבו סימן.** יוסף בן שמעון שהוא גוזל אז אז נכון אז גיזול לזה מיוסף בן שמעון שהוא אחרון אז שחור: **ואם היו** (ד). מימיהן שוין: **יכתבו כהן.** אם אחד מהן כהן יכתבו יוסף כהן לזה מיוסף ישראל: **גמ' הוא שטרא דנפק** (ה) **לבי דינא דרב הונא.** והיה מוחזק בו אדם אחד שהיה טוען פלוני בן פלוני הכתוב בזה השטר כתבו וחתמו ומסרו לי לפי שהלוויתיו כך וכך ממון וכדתנן ממתיין בפירקין (דף קעה:) הוליא עליו כתב ידו שהוא מייב לו גוזה מנכסים בני חורין ואת שמי לא הוצרך לכתוב שהרי מסרו לי וכתב לי ממך כלומר ממי שמוחזק בשטר: אמר

מסורת הש"ס

(א) נ"ל דנפק, (ב) נ"ע ומ"ל ס. יומתא קמא, (ג) רש"ל כי היכי דלא תהחי כשקרא וכן הוא נ"י הר"ף והרא"ש, (ד) (לעיל יב., ב) (נ"ע כד:), (ו) ב"מ כ:, (ז) (עי' תוספות כתובות מד: ד"ה תמנה), (ח) רש"ל ר"ל מדעת שניהם.

גליון הש"ס

תוס' ר"ה אי כו' וליבא לפחם לפחד. ועי' מהרלרן דף לב ע"ב תוס' ד"ה חייסינן:

הגהות הב"ח

(א) נמ' דנפק בבי דינא דרב הונא: (ב) רשב"ם ד"ה והא לאחדא דלא אנדינן וכו' ולא כתיב בהו אחריותו: (ג) ר"ה לתן וכו' ופסק ודוקא שטרי אקניאתא וכו' לכ"ע פסולין ע"כ פסק אפס דגיטו מגאל: (ד) ר"ה ואם היו מסומנין קיימינן בהן: (ה) ר"ה הוא וכו' בבי דינא: (ו) תוס' ד"ה כתבו וכו' מכתבי ליה בשכמה:

מוסף רש"י

כי קיימיתו בשילי כו'. שילי והיני מקומות הן (בבמות קסז.). כי קיימיתו בהיני. לכתוב שטר, כתבו בהיני. כתבו בתוכו שבהיני נכתב (גיטין פ.). קח לך עבדים. שיתמנו אותו ומשון כו, ולא אני עני למיתר ליה קנס מלוה (לעיל יג.). ולא אחר יכול להוציא עליהן שטר חוב. דאמר לא אי לייתי ממך אלא אכיר ליה ממך ומסר לך שטר זה (גיטין כד:). נמצא לאחד בין שטרותיו שטרו של יוסף בן שמעון פרוע. נמצא שוכר לאדם אחד כין שטרותיו וכתוב כו שטרו של יוסף בן שמעון שכיר פרוע הוא וכו' לי שני שטרות שניהן פרועין. שכל אחד יכול לומר על שלי נכתב שוכר (ב"מ כ:).

רבינו גרשום

והא האידנא. דעבדינן שטר מאוחר וכתבי תברא ולא כתבי בסתמא אלא כתבי בהו זמן ולא חייסינן: אמר ליה רבנן תקוני תקיני. כנגד הרמאי ולכתוב שובר בסתם מאן דעבד הכי עביד. אין יכול המלוה לחזור ולגבות ממנו כלום ומאן דלא עביד הכי שוברו בסתם אם המלוה רמאי הוא יכול לחזור ולגבות דאיהו דאפסיד אנפשיה דאיבעי ליה לכתוב שוברו בסתם כדתקינו רבנן: כי קיימיתו בשילי. שם מקום ואתם רוצים לכתוב באיזה מקום נכתב השטר כתבו שנכתב בשילי: ואע"ג דמסירן לכו מילי בהיני. כלומר אע"ג דבהיני היתה ההלואה ושם מסרו לכם המעשה שתהיו עדים בדבר ואם לא הספקתם לכתוב שם השטר כתבו שנכתב בשילי ולא בהיני דלא מיחזו כשיקרא וכן כי קיימיתו בהיני כו': שטרי אקניאתא. שום שטר שיש בו קנין: ואי לא. דלא בעיתו למכתב מיומא דקיימיתו ותרצו לכוון באומדן דעתא את הקנין ולא ידעיתו בבורר אימת הוה וחכתבו בתר

עין משפט נר מצוה

קי' א מרי' פ"ג מהל' מלוה ולוה הלכה ו סמג עשין נד טוש"ע ח"מ סר' מג סעיף יט:

קיא ב מרי' פ"ח מהל' גירושין הל' כח וכ"ג מהל' מלוה ולוה הלכה ו סמג עשין ו יסי' נד טוש"ע שם סעי' כ וטוש"ע אה"ע סי' קמ סעיף ו:

קיב ג ד ה מרי' פכ"ג מהל' מלוה ולוה הל' ח יח סמג עשין נד טוש"ע ח"מ סי' נג:

קיג ו מרי' פ"ח מהל' שמים הל' כ סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סי' קפז סעיף ו:

קיד ז מרי' פכ"ד מהל' מלוה ולוה הלכה ח סמג עשין נד טוש"ע ח"מ סי' מט סעיף ז:

קטו ח מרי' שם טוש"ע שם סעי' ט:

רבינו גרשום (המשך)

אומר מיחזו כשקרא: ניחא ליה למלוה וניחא ליה ללוה. דלא ליהוי אלא חד שטרא ניחא ליה ללוה דליגפגום שטרא דמלוה דכיון דלית ליה אלא חד שטר ופרע ממנו חציו נמצא השטר פגום דאין יכול המלוה ליפרע ממנו עוד אלא בשבועה כדהנן הפוגם את שטרו לא נפרע אלא בשבועה: וניחא ליה למלוה. שיהא לו שטר אחד גדול שאם פרע לו הלוה חציו זה כותב לו שובר על חציו וכיון דיש ביד המלוה עדיין שטרו שלם יכוף הלוה את עצמו ויפרע לפרוע לו הכל שמתירא שמא יאבד שוברו ויוציא הלה את שטרו ויאמר שלא פרע לו עדיין כלום: וניחא ליה לפלוה דלא ליפגום שטריה. שאם פרע האחד השני לא יפרע ממנו כלום ולא יפגום וגובה ממנו בלא שבועה: וניחא ליה ללוה. דהאיל שאין החוב שלו כולו בשטר אחד אם פרע לו האחד מחזיר לו אותו שנפרע כולו ואין בידו אלא שטר אחד שלא נפרע ממנו כלום ואין יכול לכופו ולהפחידו שיתבע ממנו יותר ממה שחייב לו שהרי החזיר לו השטר הפרוע ולא נשאר בידו אלא אותו שעדיין לא פרע ממנו כלום: ואמר שויה ניהלי חד בר חמשין. שמחלל החזי: לא משוינן. מאי טעמא דאמר האי לוה פרעיה כוליה ואמר ליה הב לי שטרי שפרעתיך ואמר אירכם כו' ואמר ליה הא אחרינא הוא וירים כדי שלא יכירוהו: **אגם'** עשאן אביהן דרחץ רבית הבד לשכר. כדי להשכירן ליטול מהן שכר רחיצה ושכר דריכה יכול העני לכופו לעשיר שישכיר אותם ויחלקו השכר לאמצע: עשאן אביהן לעצמו. דלא להשכירן לאחרים יכול העשיר לכופו לעני שלא להשכירן אלא אומר לו לעני קח לך. כלומר כדרך שאביהן היה עושה לעצמו ולא היה משכיר: אני פלוני בן פלוני לויתי מפר סתם. ולא היה כתוב שמו של מלוה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com